

نقش و جایگاه کامپیوتر در کار آفرینی

مؤلف :

دکتر عبدالله رضائی

دکتری مدیریت منابع انسانی

سرشناسه: رضایی، عبدالله، ۱۳۵۶-

عنوان و نام پدیدآور: نقش و جایگاه کامپیوتر در کارآفرینی

مشخصات نشر: آمل: وارش، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۱۳۸ ص.: مصور، جدول، نمودار

شابک: 978-600-7662-22-9

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir>

یادداشت: کتابنامه

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۰۶۱۳۴

نقش و جایگاه کامپیوتر در کارآفرینی

دکتر عبدالله رضایی

صفحه آرایی: مریم احمدی

طراح جلد: محمدرضا پهلوان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴

چاپ و صحافی: آمل / نسرين

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ

انتشارات وارش وا

نشانی: آمل / خ نور / دهمتری اول / ک خطیبی / طبقه فوقانی پاساژ نانی

آدرس الکترونیکی: vareshva28@yahoo.com

دورنگار: ۰۱۱۴۴۲۶۸۷۰۹ - ۰۱۱۴۴۲۶۸۷۰۹ - ۰۹۱۱ ۱۲۷ ۶۶۱۰

فهرست

پیشگفتار ۹

فصل اول :

تاریخچه کارآفرینی ۲۰

معرفی رشته مدیریت کارآفرینی ۲۲

رایانه کامپیوتر (چیست؟ ۲۳

تاریخچه کامپیوتر در ایران ۲۹

فصل دوم : نقش ویژه کارآفرینی در توسعه فناوری

بخش اول

فناوری اطلاعات و ارتباطات، ابزار عصر اطلاعات ۳۶

فناوری اطلاعات، اشتغال، توسعه ۳۶

نقش کارآفرینان در توسعه تکنولوژی ۴۰

فناوری اطلاعات و ارتباطات در کارآفرینی ۴۱

کارآفرینی در فناوری اطلاعات و ارتباطات ۴۳

وضعیت فعلی و آینده در بازار کار فناوری اطلاعات ۴۵

بخش دوم :

الگوهای دولت الکترونیک در توسعه کارآفرینی ۴۸

۴۸ کار آفرینی دیجیتالی و جامعه اطلاعاتی ایران

۴۹ رویکرد به کار آفرینی دیجیتالی

۵۲ نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در کار آفرینی

فصل سوم : تعریف تجارت الکترونیک

۵۶ کار آفرینی الکترونیکی

۵۸ بانکداری الکترونیکی

۵۸ کاربایی اینترنتی و کار آفرینی دیجیتالی

۵۹ شغل مبتنی بر وب

۶۰ کار آفرینان دیجیتال

۶۱ کاربایی اینترنتی در ایران

۶۲ کار آفرینی از طریق تجارت الکترونیک

۶۵ عوامل اصلی موفقیت در تجارت الکترونیکی

فصل چهارم : مدیریت کسب و کار

۷۰ کسب و کار چیست؟

۷۲ اجرای برنامه کسب و کار

۷۴ انواع کسب و کارهای اینترنتی

۷۵ ارتباط کار آفرینی و مدیریت کسب و کار

۷۶ اندیشه (ایده) کسب و کار (Idea To Business)

۷۷ وظایف کار آفرین در مدیریت کسب و کار

۷۹ فناوری اطلاعات و نقش آن در توسعه کسب و کار

۷۹ ارتقای کسب و کار (گذار از مشاغل کوچک به مشاغل بزرگ)

مفهوم عملی فرانشیز..... ۸۱

فصل پنجم: نقش کارآفرینی در توسعه اینترنت

کلیات..... ۸۴

میزان مفید بودن طرح برای جامعه..... ۸۵

ارتباطات..... ۸۵

بخش اول..... ۸۷

بخش دوم

تهیه گزارش بازارگردی..... ۹۱

بخش سوم..... ۹۶

تحمل ابهام در کارآفرینی..... ۹۶

فصل ششم: بیشتر بدانیم (مطالعه آزاد)..... ۱۰۳

منابع و مآخذ..... ۱۳۴

پیش گفتار

کسی نمی‌تواند از آتش دگرگون کننده ماشین‌رهای یابد. تکنولوژی، همان‌گونه که روزی در حاشیه فرهنگ رشد نمود، امروزه تمامی فکر و اندیشه ما را در خود غوطه‌ور ساخته است. آیا جای شگفتی نیست که تکنولوژی یک چنین جذبه، هراس و شوری را پدید آورده است؟ علوم هر آنچه را که مهم جلوه می‌نماید با دست تغییردهنده‌ی خود دگرگون می‌کند. تکنولوژی برتر در بطن بیان، فکر، ارتباطات و حتی زندگی انسان گسترش یافته است. نظم مرسوم هر قلمرویی که توسط تکنیک‌های پیچیده فتح می‌شوند، دگرگون شده و قوانین جدیدی بر فراز آن به اهتزاز در می‌آیند. در این دگرگونی، آنهایی که زمانی به خود مطمئن بودند، به جا مانده‌اند، و فرصت موفقیت را در اختیار هوشمندان انعطاف پذیر قرار داده‌اند. در حالی که انقلاب تکنولوژی پیش رونده در صدر توجهات [روزمره مردم] قرار گرفته، قدرت عظیم تری وجود دارد که در زیربنای آن به آهستگی در گردش است. نظم اقتصادی جدیدی که در حال برافراشته شدن است، ابزارهای تکنولوژیکی را حتی بخش و وسوسه انگیزی را به چرخش انداخته و جغرافیای ثروت را توسط ابزارهای ما شکل‌گیری مجددی داده است. ما اکنون در نظام اقتصاد جدیدی که توسط کامپیوترهای کوچک شده و ارتباطات گسترش یافته خلق شده‌اند، زندگی می‌کنیم.

نظام اقتصادی جدید، با تحول بنیادین خود جامعه‌ی ما را با چالشی فراتر از آنچه که سخت افزارهای دیجیتالی با آن مواجه شده‌اند، روبرو کرده است. نظم اقتصاد جدید، فرصت‌های جدیدی در اختیار ما می‌گذارد و [البته] دامهای ویژه‌ی خود را نیز می‌گستراند. اگر دگرگونی‌های نظام اقتصادی گذشته را بصورت معیاری در نظر بگیریم، آنهایی که برطبق

قوانین جدید رفتار کنند، پیشرفت خواهند نمود و آنهایی که از آن چشم پبوشانند، درجا خواهند زد. دنیای ما بسوی یک اقتصاد جهانی با تکنولوژی برتر در حرکت است، و این تازه ابتدای نگرانی ها و نفع و زیان های مردمانی است که در حال تجربه آن می باشند.

این اقتصاد جدید سه ویژگی متمایز دارد : ۱. جهانی است، ۲. معطوف به اشیاء و امور غیرملموسی چون ایده ها، اطلاعات و ارتباطات است ۳. اجزاء آن به شدت با هم در ارتباط است. این سه ویژگی، نوع جدیدی از بازار و جامعه را ایجاد و تأسیس کرده اند، که از یک شبکه ی الکترونیکی [جهانی] موجود در همه جا نشأت می گیرد.

شبکه ها در هم می نظام های اقتصادی و جرد داشته اند، اما آنچه که در نظام اقتصاد جدید متفاوت جلوه می نماید، آن است که این نظام توسط تکنولوژی تقویت شده، تکثیر یافته و عمیقاً به زندگی ما نفوذ کرده است، به حدی که به صورت مقوله ای محوری در آمده، که فکر و نظام اقتصادی ما را حول خود سامان داده است. اگر ما نتوانیم منطق متمایز شبکه ها را درک کنیم، نخواهیم توانست از دگرگونی اقتصادی که پیش روی ماست، بهره ببریم.

"قوانین جدید برای نظام اقتصادی جدید" بر روی ده دینامیک اساسی که از این نظم مالی جدید نشأت گرفته، برپا شده است. این قواعد، اصول بنیادینی هستند که به مرزهای نو به شدت ریشه دوانیده اند و نه فقط در تکنولوژی های برتر بلکه در همه نوع کسب و کار و صنعتی بکار برده می شوند. درباره ی این اصول که رئیس مطالب این کتاب می باشند، به عنوان اصول راهنما نگاه کنید.

البته نباید فراموش کرد این اصول مانند همه ی اصول های راهنمایی دیگر، مصون از خطا و اشتباه نخواهند بود. این قواعد به مثابه ی چراغ راهنما جهات کلی را نشان می دهند. آنها به منظور بیان نیروهای مهمی که تا نیمه اول قرن آینده برقرار خواهند بود، طراحی شده اند. این ده قاعده بجای آنکه در جستجوی اصول حاکم بر شاخه های کسب و کار کوتاه مدت فعلی باشند، بیشتر در تلاشند تا اصول اساسی شکل دهنده محیط نظام اقتصادی جدید را به چنگ آورند.

پیش فرض اصلی این کتاب این است که اصولی را که دنیای نرم ها دنیای غیرملموس، دنیای رسانه ها، دنیای نرم افزار (و دنیای خدمات را اداره می کنند، بزودی بر دنیای سخت ها

(دنیای واقعیات، دنیای اتم ها و اشیاء، دنیای فولاد و نفت و کار سختی که بوسیله عرق پیشانی ریخته می شود) حاکم خواهد شد. آهن و تخته های الوار از قوانین نرم اف زار متابعت خواهند کرد. اتومبیل ها از قوانین شبکه ها پیروی می کنند، دودکش های صنعتی فرمان دانش را اجابت خواهند نمود. اگر شما می خواهید چشم انداز آینده ی صنعت خود را ببینید، اگرچه امروزه آن را برپایه ی دنیای سخت ها می یابید، ولی آن را باید به عنوان کسب و کاری که تماماً در محاصره دنیای نرم ها قرار دارد، تصور کنید.

البته همه کلیک های موشواره ها در دنیا، بدون استفاده از انرژی حقیقی، نمی توانند اتمی را در فضای واقعی تکان دهند. بهر حال در اینکه چه مقدار دنیای نرم ها به دنیای سخت ها نفوذ می کند، محدودیت هایی دیده میشود. شواهدی که در همه جا یافت می شوند، حاکی از آن است که دنیای سخت ها بطور بازگشت ناپذیری به دنیای نرم ها مبدل می شود. بنابراین هرکس می تواند به سادگی با سوار شدن بر این تغییر و تحولات از مزیت های رقابتی بزرگی بهره برد. برای آنکه رو به جلو متازید، باید بفهمید که دنیای نرم ها عمدتاً چگونه کار می کند، چگونه شبکه ها ارتقاء می یابند، چگونه واسطه ها به حواس ما جهت می دهند. چگونه فراوانی، به خلق ارزش می انجامد و سپس این اصول را برای دنیای سخت ها بکار گیرید.

نظام اقتصادی جدید با چیزهایی چون اطلاعات، ارتباطات، کپی رایت، تفریحات، امنیت ها، و زیرشاخه های آنها سروکار دارد. نظام اقتصادی ایالات متحده با استفاده از سیستم های سبک تر و انعطاف پذیرتر به سمت این غیرملموس ها در حرکت است. در طی فقط شش سال، وزن فیزیکی تولیداتی که در صدر فهرست تقاضاها در ایالات متحده وجود داشت، در هر دلار پنجاه درصد کاهش نشان داده اند. اکنون دنیای تجزیه یافته ی کامپیوترها، تفریحات و مخابرات، بزرگتر از هرکدام از غول های زمان گذشته چون ساختمان سازی، تولیدات مواد غذایی و یا کارخانجات اتومبیل گشته اند. این بخش های جدید که برپایه ی اطلاعات کار می کنند، پانزده درصد کل اقتصاد آمریکا را اشغال کرده اند.

تاکنون بیت های دیجیتالی، کپی رایت و نام های تجاری، به شکل اقتصادی قابل سنجش درنیامده اند. واحد نرم افزار چیست؟ فلاپی دیسک است؟ خطوط کد؟ تعداد برنامه هاست؟ امکاناتی است که یک برنامه می تواند انجام دهد؟ اقتصاددانان سردرگم شده اند. والتر ریستن،

رئیس پیشین سی تی کرب ، غرولندکنان می گوید که اقتصاددانان فدرال می توانند به ما بگویند که هر ساله چه تعداد کابوی چپ دست به استخدام درمی آیند، اما هنوز ایده ای وجود ندارد که نشان دهد چه تعداد برنامه های نرم افزاری مورد استفاده قرار گرفته اند.

چرخش عقربه های اقتصاد ما به سرعت شروع به چرخیدن کرده است و علامت می دهند که به مرزهای جدیدی رسیده ایم . ممکن است همه ی مدرج های ما شکسته شده باشند ولی از آن بیشتر این احتمال وج ود دارد که دنیا سروته شده باشد.

جنرال موتورز را بخاطر بیاورید؟ در دهه ی 1950 ، خبرنگاران اخبار تجاری شیفته تحولات جنرال موتورز شده بودند . جنرال موتورز معیار یک روند صنعتی موفق به شمار م ی رفت . این شرکت نه فقط اتومبیل تولید می کرد، بلکه آمریکا را نیز می ساخت . جنرال موتورز ثروتمندترین کمپانی روی زمین بود . به طور عموم برای بسیاری از ناظران تیزبین، جنرال موتورز، آینده ی کسب و کار محسوب می شد . عظیم بود و هرچه عظیمتر، بهتر . ثابت بود و استوار و تضمین کننده ی استخدام همیشگی تا پایان عمر به شمار می رفت . جنرال موتورز تمام بخش های امپراتوری وسیعش را تحت کنترل داشت و کیفیت و مقدار سود را تضمین می کرد بهترین بود . وقتی که متخصصین، ۴۰ سال آینده را مشاهده می نمودند، تصورشان این بود که تمام شرکت های موفق باید راه جنرال موتورز را دنبال کنند . چقدر جالب است ! آینده ای که از آن صحبت به میان م ی آمد، رسیده، ولی جنرال موتورز بصورت مثال عکس این قضیه درآمده است . امروز اگر شرکت تان مانند شرکت جنرال موتورز می باشد، در خطر بزرگی قرار دارید . امروزه کارشناسان، نگاهشان به مایکروسافت برگشته است . امروزه مایکروسافت الگو شده است . حالا مایکروسافت که به ارزشمندترین شرکت روی زمین مبدل گشته است، مواد غیرملموس را براساس منطق استاندارد تولید می کند.

ارزش سهام های بسیار با ارزشش، بیانگر بهره وری جدیدی است که خلق کرده است . بنابراین ما به جلو نگاه می کنیم و می گوئیم در طی ۴۰ سال آینده همه شرکت ها شبیه مایکروسافت خواهند شد.

حدس و پیش بینی ما اعتبار چندانی ندارد . درس آشکار تاریخ این است که ما تمایل داریم طرح هایی را برای آینده بگیریم که امروزه جذاب و مد روز می باشند . در حال حاضر

شرکت های نرم افزاری و تولید کنندگان وسائل سرگرم کننده، بسیار سودآورند. به همین دلیل است که ما تصور می کنیم باید آنها را مدل محوری به شمار آوریم. براد دلانگ، اقتصاددان دانشگاه برکلی کالیفرنیا، یک تئوری سودمند در زمینه ی تاریخ نظام اقتصادی دارد. او می گوید که بخش های مختلف اقتصادی همچون ستاره های سینما رو به افول می روند و به آخر می رسند. تاریخ اقتصاد آمریکا را می توان مثل رژه ی قهرمانانه ی صناعی دید که ابتدا در صحنه به عنوان ناشناخته ظاهر می شوند و سپس قهرمانانه، اقتصاد را با معجزات اقتصادی خود حفظ می کنند و برای مدتی به یک ستاره ی اقتصادی مبدل می شوند. در قرن بیستم، صنعت اتومبیل، صنعت قهرمان بود. اختراعات باور نکردنی در این صنعت روی داد. خیلی از شرکت های تازه به دوران رسیده، تولیداتی باور نکردنی داشتند. آن موقع، زمان مهیجی به شمار می آمد، اما بعد از آن قهرمان گرایی از بین رفت و صنعت خودرو به صنعتی بزرگ، یکپارچه، خسته کننده و البته سودده تبدیل گشت. به عقیده دلانگ، آخرین قهرمان نجات دهنده، مجموعه اطلاعات، ارتباطات و سرگرمی ها خواهد بود. کسب و کار در قلمروی نرم افزار و ارتباطات موفقیت آمیز خواهند بود. مانند تردستان، موفقیت را از کلاه جادویی خود بیرون می کشد و اختراعات بی پایان را روی هم انباشته می کند و خالق معجزات اقتصادی میشود. زنده باد کامپیوتر!

دیدگاه صنعتی قهرمانی دلانگ منطقی است. ولی نمی توان گفت که همه شرکت ها باید از راه مایکروسافت پیروی کنند و محصولات فکری با سود ۹۰ درصد بر روی فلاپی تولید نمایند. شک نکنید که خیلی از کمپانی ها در آینده از روی مایکروسافت تقلید نخواهند کرد. بالاخره یکی باید در زمینه لوله کشی کار کند. یکی باید خانه بسازد و یکی باید با کامیون، شیرها را حمل و نقل کند.

حتی مجله وایرد نیز به عنوان سخنگوی انقلاب دیجیتالی، جایی که من در آنجا به عنوان یک ویراستار خدمت می کنم، رهیافتی بسوی ایده ی یک شرکت غیرملموس نخواهد بود. وایرد درست در وسط محله قدیمی پایین شهر قرار گرفته است و در عرض یک سال هشت میلیون پوند (۴۸ واگن قطار (از ساقه های خشک نیشکر و ۳۳۰ هزار پوند از جوهر رنگی روشن را تبدیل به مجله کرده است. اتم های زیادی، درگیر یک چنین کاری هستند.